

COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ

П'ЯТА СЕКЦІЯ

СПРАВА “МОРГУНЕНКО ПРОТИ УКРАЇНИ”

(Заява № 43382/02)

РІШЕННЯ

СТРАСБУРГ

6 вересня 2007 року

Це рішення стане остаточним за обставин, викладених у п. 2 статті 44 Конвенції. Воно може підлягати редакційним виправленням.

У справі «Моргуненко проти України»

Європейський суд з прав людини (п'ята секція), засідаючи палатою, до складу якої увійшли:

п. П. Лоренцен (Mr P. Lorenzen), *Голова*,
п. К. Юнгвірт (Mr K. Jungwiert),
п. В. Буткевич (Mr V. Butkevych),
пані М. Цаца-Ніколовська (Mrs M. Tsatsa-Nikolovska),
п. Дж. Боррего Боррего (Mr J. Borrego Borrego),
пані Р. Ягер (Mrs R. Jaeger),
п. М. Віллігер (Mr M. Villiger), *судді*,
та п. Дж. С. Філіпс (Mr J. S. Phillips), *заступник Секретаря секції*,
обговоривши за зачиненими дверима 10 липня 2007 року, виносить таке рішення, прийняте в той день:

ПРОЦЕДУРА

1. Справа порушена проти України за заявою (№ 43382/02), поданою до Суду відповідно до статті 34 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі — Конвенція) громадянином України Моргуненком Іваном Андрійовичем (далі — заявник) 4 листопада 2002 року.
2. Уряд України (далі — Уряд) був представлений його Уповноваженим — паном Юрієм Зайцевим та Керівником Секретаріату Урядового уповноваженого у справах Європейського суду з прав людини — пані Іриною Шевчук.
3. 26 жовтня 2006 року Суд вирішив направити Уряду скаргу щодо тривалості провадження, яке включає стадію виконання рішення, а також скаргу щодо відсутності ефективних засобів юридичного захисту від такого порушення. Відповідно до пункту 3 статті 29 Конвенції Суд вирішив розглядати питання щодо суті та прийнятності заяви разом.

ЩОДО ФАКТІВ

I. ОБСТАВИНИ СПРАВИ

4. Заявник народився в 1937 році і проживає у місті Кривий Ріг. Він був працівником ВАТ «Кривбасзалізрудком» (далі — компанія). 100 % статутного фонду компанії належало ДВАТ «Укррудпром».
5. У березні 2000 року заявник подав до Держинського районного суду міста Кривий Ріг позовну заяву, в якій просив поновити його на посаді гірничого майстра та відшкодувати шкоду, завдану незаконним звільненням.
6. 2 листопада 2001 року суд поновив заявника на посаді та частково задовольнив вимогу заявника щодо компенсації та присудив йому 12 231,37 грн¹. Компанія оскаржила це рішення суду, але заявника на посаді було поновлено.
7. 4 червня 2002 року апеляційний суд Дніпропетровської області рішення в частині поновлення заявника на посаді залишив без змін, однак змінив суму присудженої компенсації та присудив заявнику 7038,38 грн². У визначений законом строк рішення не було оскаржене в касаційній інстанції та набрало законної сили.
8. 30 липня 2002 року відділ Державної виконавчої служби Жовтневого району міста Кривий Ріг відкрив виконавче провадження.

¹ 2521,36 євро.

² 11455,08 євро.

9. 30 серпня 2002 року виконавче провадження було зупинено у зв'язку із порушенням провадження у справі про банкрутство компанії.
10. 26 квітня 2004 року виконавче провадження було відновлено, оскільки провадження у справі про банкрутство компанії було припинено.
11. В травні 2004 року рішення, винесене на користь заявника, було повністю виконано.

II. ВІДПОВІДНЕ НАЦІОНАЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО

12. Відповідне національне законодавство зазначено у рішенні «*Сокур проти України*» (*Sokur v. Ukraine*) (№ 29439/02, пп.17–22, 26 квітня 2005 року).

ЩОДО ПРАВА

I. СТВЕРДЖУВАНЕ ПОРУШЕННЯ СТАТТІ 6 КОНВЕНЦІЇ ЩОДО ТРИВАЛОСТІ ПРОВАДЖЕННЯ

13. Заявник скаржився за пунктом 1 статті 6 Конвенції на тривалість цивільного провадження у його справі, включаючи стадію виконання рішення. У відповідній частині зазначена стаття передбачає:

Пункт 1 статті 6

«Кожен має право на справедливий і публічний розгляд його справи упродовж розумного строку незалежним і безстороннім судом, встановленим законом, який вирішить спір щодо його прав та обов'язків цивільного характеру (...)».

A. Щодо прийнятності

14. Уряд не надав зауважень щодо прийнятності цієї скарги.
15. Суд зазначає, що провадження в суді та виконавче провадження є відповідно першою і другою стадією загального провадження (див. «*Скордіно проти Італії*» (*Scordino v. Italy*) (no. 1) [GC], no. 36813/97, п. 197). Таким чином, виконавче провадження не має бути відокремлене від судового і ці обидва провадження мають розглядатися як цілісний процес (див. «*Естіма Джордж проти Португалії*» (*Estima Jorge v. Portugal*), рішення від 21 квітня 1998 року, *Reports of Judgments and Decisions* 1998-II, п. 35, та, з нових джерел, «*Сіка проти Словаччини*» (*Sika v. Slovakia*), № 2132/02, пп. 24–27, 13 червня 2006 року).
16. Суд доходить висновку, що заява порушує важливі питання факту та права за Конвенцією, тому потребує розгляду по суті. Суд не знаходить жодних підстав для визнання її непринятною. Відповідно Суд визнає заяву прийнятною.

B. Щодо суті

17. У зауваженнях щодо суті скарг заявника Уряд стверджував, що не було порушено пункт 1 статті 6 Конвенції.
18. Заявник не погодився з цим твердженням Уряду.
19. Суд повторює, що заявник подав цивільний позов про поновлення на роботі та відшкодування збитків у березні 2000 року. У результаті розгляду зазначеного позову 4 червня 2002 року було прийнято рішення, яке набрало законної сили. Таким чином, тривалість судового розгляду справи становить 2 роки і 3 місяці, при цьому справа заявника розглядалась судами двох інстанцій.
20. Також Суд зазначає, що виконавче провадження за вказаним рішенням суду було відкрито 4 червня 2002 року. Проте заявник отримав усю суму, присуджену рішенням суду, тільки через двадцять три місяці, у травні 2004 року.

21. Суд нагадує, що розумність тривалості провадження слід оцінювати з огляду на обставини справи та з огляду на критерії, визначені судовою практикою, зокрема складністю справи, поведінкою заявника та відповідних державних органів, а також важливістю предмета спору для зацікавлених сторін (див., серед іншого, «Фрідлендер проти Франції» (*Frydlender c. France*) [GC], №30979/96, п. 43, CEDH 2000-VII).

22. Суд зазначає, що затримка у провадженні, яке розглядається, була головним чином спричинена невиконанням остаточного рішення, винесеного на користь заявника. Суд вже визнавав порушення пункту 1 статті 6 Конвенції у справах, подібних до цієї (див., наприклад, згадане вище «Сіка проти Словаччини» (*Sika v. Slovakia*), п. 35, та «Сокур проти України» (*Sokur v. Ukraine*), №29439/02, п. 37, від 26 квітня 2005 року).

23. Розглянувши всі аргументи, надані сторонами, Суд вважає, що Уряд не виклав жодного факту чи аргументу, який би міг переконати Суд дійти іншого висновку у цій справі. Беручи до уваги практику Суду з цього питання, Суд вважає, що тривалість провадження є надмірною та не відповідає вимозі «розумного строку».

24. Отже, у справі мало місце порушення пункту 1 статті 6 Конвенції.

II. СТВЕРДЖУВАНЕ ПОРУШЕННЯ СТАТТІ 13 КОНВЕНЦІЇ

25. Також заявник скаржився, що він не мав ефективних засобів юридичного захисту щодо скарг на надмірну тривалість провадження. Він посилався на статтю 13 Конвенції.

26. Уряд стверджував, що порушення статті 13 Конвенції не було.

27. Суд зазначає, що ця скарга пов'язана зі скаргою, яка розглядалась вище. Суд не знаходить підстав для визнання її неприйнятною. Відповідно Суд визнає цю скаргу прийнятною.

28. Суд повторює, що стаття 13 гарантує наявність ефективного засобу юридичного захисту в національному органі в разі стверджуваного порушення вимоги пункту 1 статті 6 Конвенції, а саме — розглянути справу впродовж розумного строку (див. [GC], № 30210/96, п. 156, ECHR 2000-XI).

29. Суд вже визнавав порушення статті 13 Конвенції у справах, подібних до цієї (див., наприклад, «Єфименко проти України» (*Efimenko v. Ukraine*), № 55870/00, п. 64, від 18 липня 2006 року, та «Войтенко проти України» (*Voytenko v. Ukraine*), № 18966/02, пп. 46–48, від 29 червня 2004 року). Суд не знаходить підстав для зміни своєї практики у цій справі.

30. Відповідно мало місце порушення статті 13 Конвенції.

III. ЩОДО ІНШИХ СТВЕРДЖУВАНИХ ПОРУШЕНЬ

31. Також заявник скаржився за пунктом 1 статті 6 Конвенції, оскільки, на його думку, національні суди невірно нарахували йому суму компенсації. Він також посилався на статтю 8 Конвенції в контексті фактів зазначеної справи.

32. Ретельно дослідивши пояснення заявника, виходячи з сукупності наявних матеріалів та в тій мірі, в якій він є повноважним вивчати заявлені скарги, Суд не встановив жодних ознак пору&

шення прав та свобод, гарантованих Конвенцією чи протоколами до неї.

33. Таким чином, ця частина заяви є явно необґрунтованою та має бути відхилена відповідно до пунктів 1, 3 та 4 статті 35 Конвенції.

IV. ЩОДО ЗАСТОСУВАННЯ СТАТТІ 41 КОНВЕНЦІЇ

34. Стаття 41 Конвенції передбачає:

«Якщо Суд визнає факт порушення Конвенції або протоколів до неї і якщо внутрішнє право відповідної Високої Договірної Сторони передбачає лише часткове відшкодування, Суд, у разі необхідності, надає потерпілій стороні справедливу сатисфакцію».

А. Шкода

35. Заявник вимагав 20 259 грн (3155 євро) компенсації матеріальної шкоди та 16 500 грн (2570 євро) компенсації моральної шкоди.

36. Уряд не погодився із зазначеними вимогами.

37. Суд нагадує, що предметом розгляду цієї справи були надмірна тривалість цивільного провадження та відсутність ефективних засобів юридичного захисту від такого порушення. Суд не знаходить причинного зв'язку між встановленим порушенням та заявленими вимогами відшкодування, відповідно він відхиляє ці вимоги. Проте Суд присуджує заявнику 400 євро відшкодування моральної шкоди.

В. Судові витрати

38. Також заявник вимагав 4000 грн (623 євро) компенсації судових витрат. Він надав чеки за поштові послуги, копіювання та користування факсом на загальну суму 755 грн (118 євро).

39. Уряд вважає, що заявник не обґрунтував усі судові витрати, відшкодування яких він вимагав.

40. Відповідно до практики Суду заявник має право на відшкодування судових витрат, якщо буде встановлено, що ці витрати були дійсно понесені та необхідні, а також якщо сума витрат була розумною. У цій справі, виходячи з сукупності наявних матеріалів та відповідно до зазначених критеріїв, Суд присуджує заявнику 118 євро.

С. Пеня

41. Суд вважає належним призначити пеню виходячи з розміру граничної позичкової ставки Європейського центрального банку плюс три відсотки.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

1. *Оголошує* скаргу заявника щодо надмірної тривалості цивільного провадження, яка включає стадію виконання рішення, прийнятною та решту заяви — непринятною;

2. *Постановляє*, що у цій справі було порушення пункту 1 статті 6 Конвенції;

3. *Постановляє*, що у цій справі було порушення статті 13 Конвенції;

4. *Постановляє*, що:

(а) протягом трьох місяців з дня, коли рішення стане остаточним відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції, держава-відповідач має сплатити заявнику 518 (п'ятсот вісімнадцять) євро компенсації моральної шкоди та судових витрат. Зазначена сума має бути конвертована в національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу, з урахуванням будь-якого податку, який може бути стягнуто із зазначеної суми;

(b) зі впливом зазначеного тримісячного строку і до повного розрахунку на цю суму нараховуватиметься простий відсоток (*simple interest*) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в цей період, плюс три відсотки;

5. *Відхиляє* інші вимоги заявника щодо справедливої сатисфакції.

Вчинено англійською мовою та повідомлено письмово 6 вересня 2007 року відповідно до пп. 2 і 3 правила 77 Регламенту Суду.

С. ФІЛЛІПС

(S. Phillips)

Заступник Секретаря

П. ЛОРЕНЦЕН

(P. Lorenzen)

Голова